

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 296/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Štefekom, Škultétyho 1, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 6 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 3/2017 jeho uznesením zo 17. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 6 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) a základného práva podľa čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv slobôd (ďalej len „listina“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 3/2017 a jeho uznesením zo 17. januára 2017.

V sťažnosti sťažovateľka namieta najmä postup orgánov činných v trestnom konaní, ktoré predchádzali postupu krajského súdu a jeho uzneseniu, ktoré v zmysle petitu sťažnosti namieta v konaní pred ústavným súdom.

Vo vzťahu k predmetu konania pred ústavným súdom sťažovateľka uvádza, že prokurátorom Okresnej prokuratúry Malacky bola proti nej 22. decembra 2016 podaná obžaloba. Po podaní obžaloby rozhodol uznesením sp. zn. 1 T 200/2016 z 9. januára 2017 Okresný súd Malacky (ďalej len „okresný súd“) tak, že sťažovateľku v trestnej veci pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona ponecháva vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ďalej okresný súd rozhodol, že podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľky nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti už uvedenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením tak, že sťažnosť zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa názoru sťažovateľky bola jej obhajoba týkajúca sa dôvodnosti väzby nezákonne odmietnutá, resp. nebola vykonaná. Zásadným dôvodom pre pochybnosti o zákonnosti väzby je podľa názoru sťažovateľky jej výpoveď zo 16. decembra 2016, v ktorej veľmi konkrétne vyvracia pravdivosť výpovedí dvoch svedkov, ktorí mali v rámci svojich výsluchov uviesť, že kupovali drogy od sťažovateľky v období po prepustení z väzby. Sťažovateľka v rámci svojej výpovede mala uviesť množstvo svedkov, ktorí môžu jej výpoveď potvrdiť, čím by bola preukázaná nedôvodnosť jej väzby. Ďalšie väzobné stíhanie je podľa názoru sťažovateľky založené na všeobecných dôvodoch tak, ako boli

špecifikované v napadnutom uznesení krajského súdu, a preto jej väzobné stíhanie nemožno považovať za nevyhnutné a spôsobilé legitimizovať trvajúce zbavenie slobody.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa v čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 2 Listiny a podľa čl. 5 ods. 1, písm. c), ods. 6, písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konaním Krajského súdu v Bratislave, uznesením pod sp. zn. 3 Tos/3/2017, porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Tos/3/2017 zo dňa 17.01.2017 sa v plnom rozsahu zrušuje.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia...“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z petitu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 6 písm. d) dohovoru a základného práva podľa čl. 8 ods. 2 listiny postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 3/2017 a jeho uznesením zo 17. januára 2017.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu uvádza, že musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám

hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je uspokojený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03).

Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02).

V namietanom uznesení krajský súd predovšetkým konštatoval, že z doteraz vykonaných dôkazov zistil, že trestné stíhanie sťažovateľky je vedené dôvodne, doteraz zistené skutočnosti predbežne nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, bol spáchaný, má znaky trestnej činnosti a existuje aj dôvodnosť podozrenia, že obvinená konala tak, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia a podanej obžalobe. Ďalej krajský súd konštatoval, že dôvod preventívnej väzby u sťažovateľky vyplýva z charakteru a závažnosti stíhanej trestnej činnosti drogového charakteru s tým, že drogy mala sťažovateľka predávať niekoľko mesiacov viacerým osobám, z čoho možno dôvodne odvodiť zisťný motív takého konania obvinenej spočívajúci v zabezpečení si finančných

prostriedkov na živobytie, a to s poukazom na skutočnosť, že je nezamestnaná. Krajský súd poukázal aj na znalecký posudok z odvetvia psychiatrie, z ktorého vyplýva, že u obvinenej bol diagnostikovaný syndróm závislosti na viacerých návykových látkach s preferenciou metamfetamínu a marihuany a bolo jej aj navrhnuté uloženie ochranného liečenia protitoxikomanického ústavnou formou, pričom u obvinenej boli pri vyšetrení znalkyňou zistené symptómy svedčiace pre konzum drogy v súčasnosti, teda obvinenej proklamovaná abstinencia mimo chráneného prostredia väzby (po jej prepustení dňa 27. 1. 2016) nekorešponduje so skutočnosťou, a zároveň bol u obvinenej zistený pozitívny nález metamfetamínu. Krajský súd konštatoval, že sa stotožnil s uznesením okresného súdu, a dodal, že v prípade prepustenia obvinenej z väzby na slobodu hrozila reálna obava, že by obvinená na slobode páchala trestnú činnosť drogového charakteru, či už na účely získania finančných prostriedkov, alebo kvôli svojej drogovej závislosti.

Podľa názoru ústavného súdu je odôvodnenie uznesenia krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné, pretože právne závery krajského súdu opierajúce sa o aplikáciu relevantnej právnej úpravy korešpondujú skutkovým zisteniam, a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností relevantných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Krajský súd svoj právny záver o existencii dôvodov tzv. preventívnej väzby oprel o adekvátnu a preskúmateľnú argumentáciu.

Ústavný súd sa nemohol zaoberať porušením práva sťažovateľky podľa čl. 5 ods. 6 písm. d) dohovoru, ktoré označila v petite, keďže čl. 5 dohovoru obsahuje len 5 odsekov. Sťažovateľka v samotnom texte sťažnosti poukazuje napríklad aj na čl. 5 ods. 4 dohovoru, ale aj na čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, ústavný súd vzhľadom na kvalifikované zastúpenie sťažovateľky nemá povinnosť odstraňovať nejasný a nezrozumiteľný petit sťažnosti.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127

ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. I. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, III. ÚS 380/2011). Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)], a označenie, proti komu smeruje [písm. c)].

Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosť v tejto časti nie je objektívne spôsobilá vyvolať začatie konania, pretože nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto sa predmetnou námietkou porušenia označeného článku dohovoru nemohol zaoberať.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2017